

A bentoszból két tegzes, két árvaszúnyog és nyolc kevésertéjű fajt azonosítottunk, ez utóbbiak itt is bőségben találhatók.

A halak közül csak ezen az állomáson azonosítottuk az erdélyi ichtyofauna ritka faját, a német bucót (*Zingel strebel*).

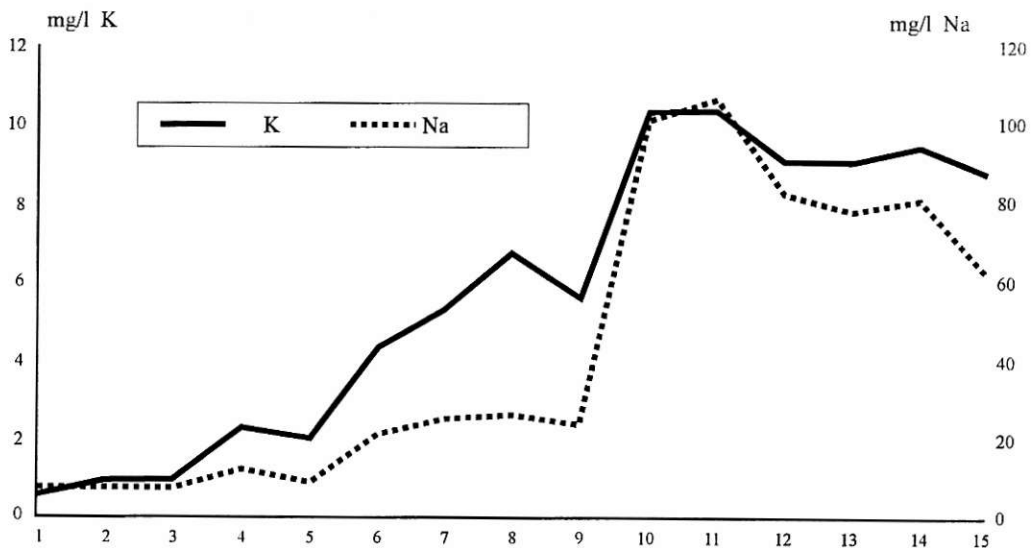
A tápanyagtartalom csökkenése ellenére a biológiai indikátorok szerint a víz minősége az előző állomásé alatt van. Ezt az állapotot az Aranyos által hordott mérgező nehézfémek magyarázzák. A helyzetet tovább súlyosbítja a coliform csírák számbeli növekedése. Következésképpen a víz erősen fertőzött és mérgezett.

10. Marosszentimre

*Ki tudja, jaj, ki tudja,
Hogy ki vagyok,
És hogy ki voltam én?*

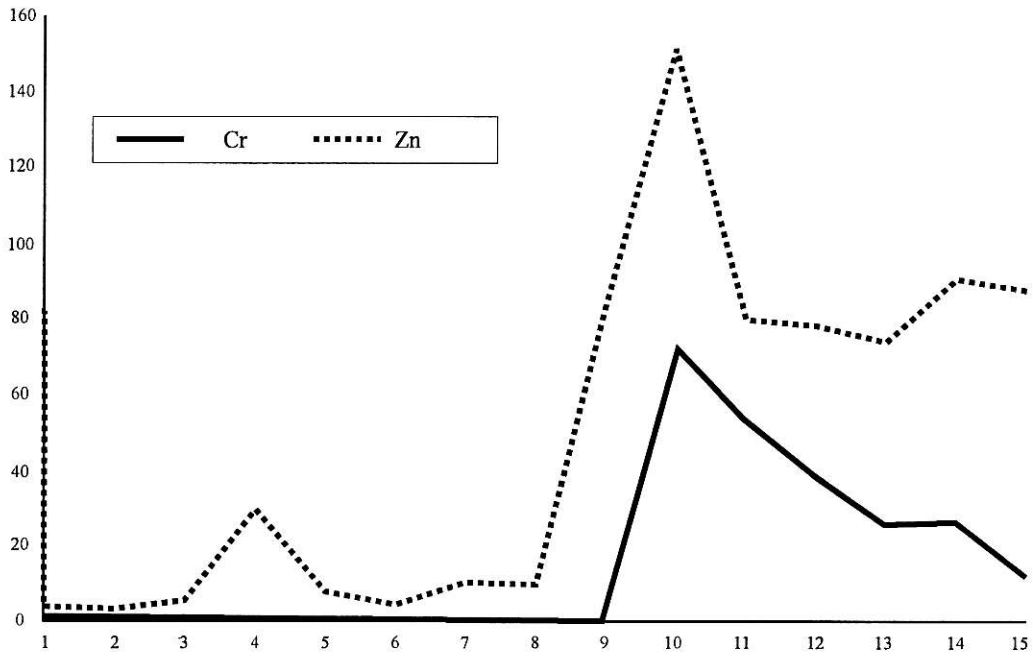
Székely János

A Küküllők beömlése alatt, a forrástól 355 km-re a folyó megtartja csendes folyását, a meder sodorvonalában kavicsos, a széleken homokos, iszapos aljzattal.

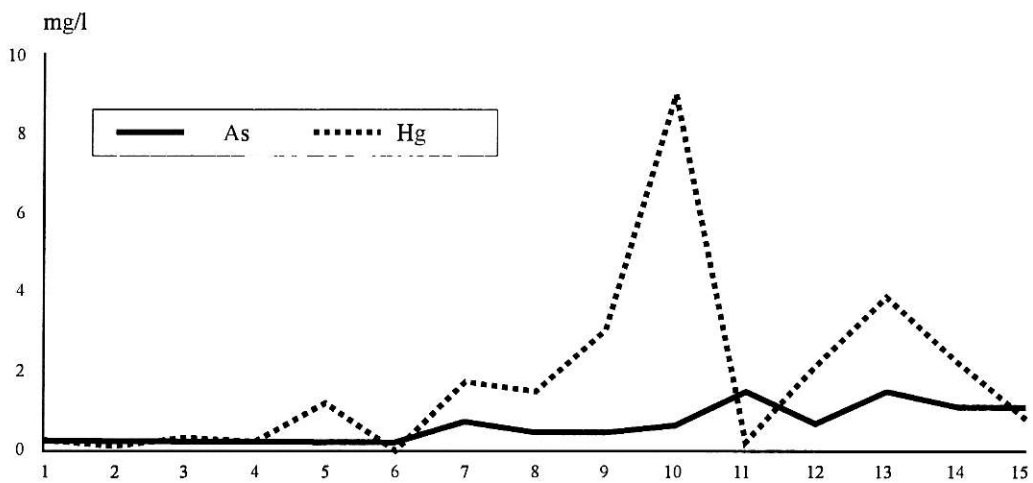
X. Dinamica concentrației de potasiu și sodiu din apa râului Mureș

X. Kálium- és nátriumtartalom változása a Maros vizében

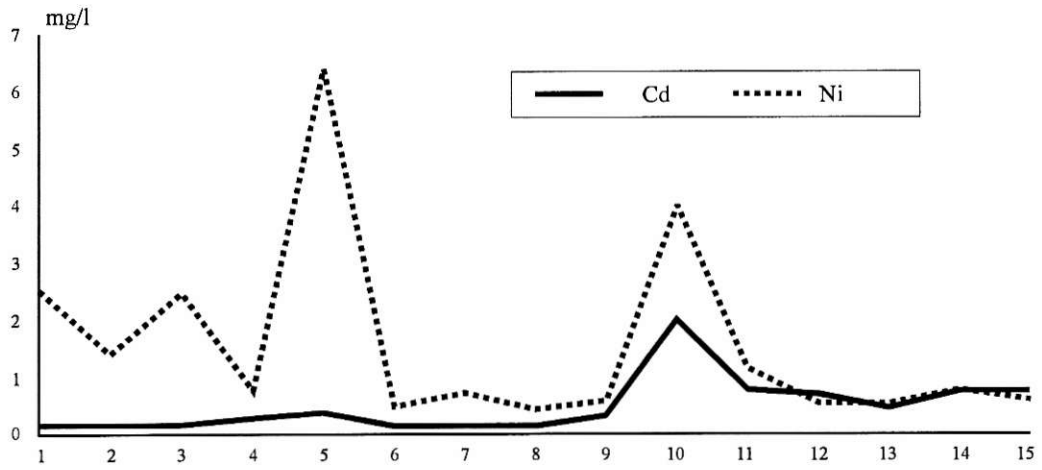
XI. Dinamica concentrației de zinc și crom din apa râului Mureș

XI. A Maros vizének cink- és krómtartalma

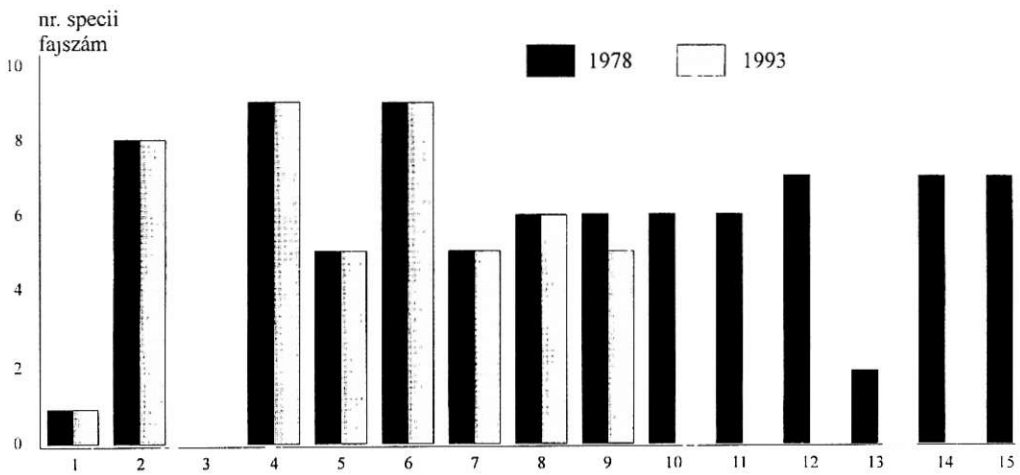
XII. Dinamica concentrației de mercur și arsen din apa râului Mureș

XII. A Maros vizének higany- és arzéntartalma

XIII. Dinamica concentrației de cadmiu și nichel din apa râului Mureș

XIII. A kádmiium és a nikkell mennyiségi változásai a Maros vizében

XIV. Diinamica numărului speciilor de moluște acvatice din albia râului

XIV. A Maros medrében élő puhatestűek fajszámának változásai

A vízben oldott anyagok közül maximális koncentrációt ér el a kálium (X. grafikon) és magas értéket mutat a nátrium, foszfor és össz-nitrogén tartalom. A víz kémiai összetételére rányomja bélyegét a különösen magas nehézfém tartalom, egyeseknek itt a legmagasabb a koncentrációja: a cink (147 mg/l), króm (75 mg/l) (XI. grafikon), higany (9 mg/l) (XII. grafikon), kadmium (2 mg/l) (XIII. grafikon) és az ólom (30 mg/l).

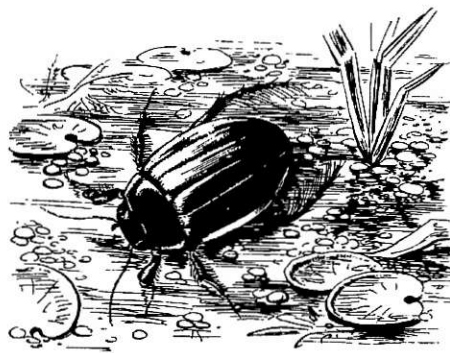
Ezeket a drasztikus módosulásokat a Székelyudvarhely, Kiskapus és Dicsőszentmárton ipartelepeitől származó, a Küküllő által szállított erősen szennyezett ipari vizek okozzák.

Az előző állomásokhoz viszonyítva a coliform csírák száma erősen csökken, de a 240.000/l érték még így sem illeszkedik a STAS 4706/88 szabvány jó minőségű osztályába. A *Clostridium* nemzetségbe tartozó fajok itt érik el legnagyobb egyedsűrűségüket, ami erőteljes mikrobiológiai szennyezésre utal (13.000 egyed/l).

A fitoplankton nagyjából az előző állomásnál leírtakkal jellemezhető, hozzátevé a fajok számának visszaesését.

A környezeti feltételek erős degradálódása miatt teljesen eltűnnek az egysejtűek, a fő ok viszont a nehézfémek mérgező hatásában keresendő. Ugyancsak érezhető ez a hatás a zooplankton esetében, ahol úgyszintén kisebb értékekre esett vissza a populációk egyedszáma.

A bentoszban csupán négy kérészfaj jelenik meg, a többi faj a kevésértéjűek és árvaszúnyogok közül kerül ki.

Feltűnik a közepes mélységet és lassú folyást kedvelő halfaj, a jász (*Leuciscus idus*), amely jelen lesz a továbbiakban a Tiszába való ömlésig.

Ettől a szinttől kezdve a Tiszával való találkozásig eltűnik az összes kagyló, ami szintén a Küküllő által hozott nehézfémek rovására írható, annak ellenére, hogy 1978-as adataink szerint ezek a kagylók a folyót teljes hosszába benépesítették. A nagy kagylókkal együtt véglegesen eltűntek a gömbkagyló (*Sphaerium*) fajok a Maros völgyéből. A puhatestűek másik eltűnt faja a folyamcsiga (*Theodoxus fluviatilis*), amely századunk harmadik évtizedében még biztos források tanúsága szerint jelen volt Nagyenyed környékén. Utoljára 1962-ben Magyarország területén, Makó közelében jelezték e fajt, de azóta ott sem található már.

Az elmondottak alapján nem csak a szerves anyagokkal való szennyezés és az eutrofizálódás hatása derül ki, hanem közbejön a nehézfémek sói által okozott erős mérgezés is. Ezek hatásai igen hosszú távon, egészen a Tiszába ömlésig érződnek. A túlélő fajok euribionták, az előzőekben leírtakhoz képest alacsonyabb szintű társulásokat alkotnak.

A kagylók eltűnése egy folyószakaszcson a természetes tisztulási képesség erős csökkenését jelenti, ami romboló folyamatok valóságos lavináját indíthatja el.

11. Gyulafehérvár

*Folyó vagyok. Thaleszi őselem:
Víz. Széles medrem hömpölyögve járom
Ma még teknője szabja meg határom,
De holnap azt is sárrá tördelem.*

Székely János

A gyűjtőpont Gyulafehérvár alatt, a forrástól 366 km távolságra található, a Déli Kárpátokat és az Erdélyi Szigethegységet kettészelő szoros előtt. Itt a folyó vize aránylag csendes és mély, aljzata kavicsos és iszapos.

A Maros-szorosban igen elterjedtek az agyagos-homokos és az agyagos-hordalékos talajok. A klíma a fennsíkéhoz hasonlít. A növényzetet